

nebe Stilling, som Overhuset indtager i visse andre konstitutionelle Stater, hvis Forslaget havde haft til Hensigt at begrænse Lands-tingets Magt, havde der været gode Grunde til at fremkomme med det, ja havde det været en værdig Afslutning paa den parlamentariske Strid. Men saaledes er dette Forslag jo ikke, dette Forslag er jo af en ganske anden Karakter. — En anden Betænkelse, jeg har ved, at Forslaget er kommet frem, er den, at det er fremsat af Oppositionen. Det er jo i Reglen Tilfældet, at den, der beder om Fred, føler sig som den slagne Part, og naar Venstre her beder om Grundlovsfred, kan man ikke ganske frigøre sig for det Indtryk om Venstre, at det føler sig som et slaaet Parti. Jeg skal sige, at jeg tror ikke, det er rigtigt. Jeg tror i alt Fald ikke, at Venstre har Ret til at føle sig som et slaaet Parti i denne parlamentariske Kamp. De Valg, vi have at se tilbage til lige siden Forliget, vise jo alle sammen, at Befolkningen ikke alene haardnakked, men aldeles uomtvistelig stærkt haardnakked, fastholder sin politiske parlamentariske Opfattelse af Grundloven, saaledes som Oppositionen har hævdet den i mange Aar. Valg efter Valg viser Befolkningen, at den fastholder Teorien om Folketingets overvejende Indflydelse, at den fastholder Teorien om Folketingsparlamentarismen, og at den er en bestemt Modstander af Lands-tingsprovisorismen. Jeg siger, at hvis vi rent og klart spurgte Vælgerne, om den Politisk skulde opgives, der har været Oppositionens Politik i mange Aar, vilde vi faa et ubetinget Ja paa, at den Politisk skal fastholdes, at Venstre ikke er noget slaaet Parti, men at Venstres Standpunkt er det, der vedblivende skal hævdes. Derfor ser jeg med Beklagelse paa, at Forslaget er kommet frem fra Oppositionen, fordi man faar Indtryk af, at Oppositionen er svag, man fristes let til at tro, at den har opgivet sig selv, naar den fremsætter Forslag om Fred, og gør Modpartiet Fredstilbud af den Art, der her foreligger. Der er saa meget mindre Grund til at gøre dette, dels af Hensyn til Valgene, som ere gaaede i bestemt demokratisk Retning, og dels fordi, at det der gror i Landet under de nuværende politiske Forhold, er Demokratiisme, det, der gror i Landet i disse Aar, er et voksende Demokrati og en stadig voksende demokratisk Opfattelse, en stadig radikalere Opfattelse i Befolkningens brede Lag. Konservatismen, forekommer det mig, lider paa alle Omraader, paa sociale Omraader og paa det politiske, Nederlag efter Nederlag. Saaledes som Udviklingen gaar under de nuværende politiske Forhold, virker det bestaaende Samfund, forekommer det mig,

som et Hus, hvis Facade er revet ned. Højre og Højres Regering have jo selv nedbrudt Autoritetstroen i høj Grad, have jo selv nedbrudt Troen paa det bestaaende, og derfor staar det for mig saadan, at det, der nu er fra den Tid, er et bestaaende Samfund med en nedslaaet Facade, nedslaaet af dem, der selv burde have holdt den oppe, selv burde holde fast paa det bestaaende Samfund. Vi se der ind i alle Samfundets Ramme, vi se ind til den hæderlige Embedsstand, vi se ind til det velvillige Politisk, vi se ind til de upartiske Dommere, til de negennyttige Patrioter, vi se ind til dem alle i deres Løntamme, kritisk, uden Autoritetstro, netop fordi Højre og Konservatismen have brudt Autoritetstroen ned. Derfor se vi ind i Samfundet, som det er. Under disse Forhold vokser Demokratiet, den radikale Stemning i Landet, og derfor er der under disse Forhold ingen Grund for os til at gøre Fredstilbud eller bede om Fred. Der er en tredje Grund, hvorfor jeg med Betænkelse ser paa Forslaget, nemlig den, at det kommer fra Venstre. Det er jo saaledes under al parlamentarisk Virksomhed, at man handler, og det, der foreligger her, er jo, i alt Fald saa vidt jeg kan se, Venstres Maksimumstilbud, idet Venstre siger: Det er det, vi kunne være tjente med. Men saa vide vi jo ogsaa, at der skal handles om det, og de, der i Dag stemme for Forslaget, vide, at de gaa ind til en Handel. Jeg vil sige om dette Forslag, som det foreligger, at jeg ikke mener, at det betegner noget særligt Tilbagestrid i den bestaaende Grundlov. Hvis dette Forslag blev vedtaget, som det foreligger her, ser jeg ikke, at nogen Stade vilde være stædt, hvis det blev vedtaget i den foreliggende Skikkelse; men der forestaar jo dette, at man skal forhandle med Regeringen og med Højre, og saa vide vi, at naar dette Forslag kommer tilbage igen med et Udvalgsflertal for sig, saa vil det have Højres og Regeringens Bræg, det vil sige, at medens dette Forslag maaske kan kaldes et Forslag, som ikke forværrer den bestaaende Grundlov, vil det efter Udvalgets Indstilling, naar det er præget af Højre og Regeringen, absolut blive et reaktionært Forslag. Som Forslaget er nu, tror jeg, man kan sige, at det oprettholder Grundloven, saaledes som den maaske ret bør forstaaes; men skal der staa af det paa, saa faa vi en ny Udgave af Revisionen af 1866, saa faa vi en Tilbagegang i den danske Forfatning, saa faa vi en Reaktion ind i den danske Grundlov. Hvis det havde været Højre, som havde forelagt det Forslag, som foreligger her, skulde jeg ikke have talt imod det; saa forelaa det jo det, at saa